

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ &
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση : Θεμιστοκλέους 87
Ταχ. Κώδικας : 10681 Αθήνα
Πληροφορίες: Α. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
Τηλέφωνο : 2103307622
Fax : 2103307642
Email : akalogirou@m nec.gr

Αθήνα, 6/12/2010
Α.Π.: ΕΥΤΟΠ/Α/ΕΠΑΝ2/2971

Προς:
ΛΓ΄ ΕΠΚΑ
ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 108-110
Τ.Κ : 48100

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «**ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ**
ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ», με κωδικό ΟΠΣ **305547**, στο Επιχειρησιακό
Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013».

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ 267/Α/3.12.2007) όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3840/2010 (ΦΕΚ 53/Α/31.03.2010),
2. Την υπ' αριθμ Ε(2007)5338/26.10.2007 απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ για την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα" για κοινοτική ενίσχυση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του στόχου σύγκλισης στις περιφέρειες της Ελλάδας (CC12007GR161 ΡΟ001).
3. Τη με αρ. πρωτ. 14053/ ΕΥΣ1749 /27.03.08 Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
4. Το με αρ. πρωτ. 23105/ΓΔΑΑΠ4632/ΕΥΘΥ1/23.5.2008 Εγχειρίδιο Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, όπως ισχύει.
5. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΠΠ/Δ΄/ΦΧΝΙΙ/5206/2-12-2008 «Τροποποίηση της αρ. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/67343/29.12.2000 (ΦΕΚ Β΄ 1620) με σκοπό την αναδιάρθρωσή της σε Ειδική Υπηρεσία Τομέα Πολιτισμού, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ Α΄ 267), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 19 του Ν. 3658/2008 (ΦΕΚ Α΄ 70)» (ΦΕΚ 2526/Β΄/2008).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΑΝ II

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Σελίδα 1 από 8

6. Τη με αριθμ. ΥΠΠΟΤ/ΔΙΟΙΚ/Α1/ΠΜΥ/108476/30-11-2009 (ΦΕΚ 512/Δ/7-12-2009) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού για το διορισμό από 23-11-2009 της Στυλιανής Μενδώνη του Γεωργίου, στη θέση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, με βαθμό 1^ο της Κατηγορίας Ειδικών Θέσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ Α'/137), όπως κωδικοποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 50 του ΠΔ/τος 63/05 (ΦΕΚ 98 Α),
7. Την με αρ. πρωτ. 4594/831/0020/23-6-2010 (ΦΕΚ 1036/Β/7-7-2010) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), με την οποία εκχωρούνται στην Ειδική Υπηρεσία Τομέα Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού & Τουρισμού αρμοδιότητες διαχείρισης για πράξεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΝ ΙΙ) του ΕΣΠΑ (2007-2013), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
8. Τη με αρ. πρωτ. 7150/1438/13-10-2010 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» του ΕΣΠΑ 2007-2013, που αφορά την έγκριση των κριτηρίων επιλογής των πράξεων του Άξονα Προτεραιότητας 3 του Επ. Προγράμματος, όπως αυτά ισχύουν,
9. Την με αρ.πρωτ. ΕΥΤΟΠ/Α/ΦΧVII/2687/05-11-2010 πρόσκληση της ΕΥΤΟΠ για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» του Άξονα Προτεραιότητας 3 «Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος», κωδικός 58 «Προστασία και διατήρηση πολιτιστικής κληρονομιάς»,
10. Την με αρ. πρωτ. αίτηση χρηματοδότησης πράξης του Δικαιούχου 6603/16-11-2010 προς την ΕΥΤΟΠ για την ένταξη της πράξης στο Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»,
11. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, όπως αυτό καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της θετικής αξιολόγησης της πρότασης και ειδικότερα στο Φύλλο εξέτασης της πληρότητας των στοιχείων της πρότασης και στο Φύλλο αξιολόγησης και αποτυπώνεται στο ΟΠΣ - ΕΡΓΟΡΑΜΑ,
12. Τη με αρ. πρωτ. 2970/3-12-2010 Εισήγηση της ΕΥΤΟΠ για την ένταξη της πράξης στο Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»,
13. Το με αρ. πρωτ. 6959/3-12-2010 έγγραφο του δικαιούχου, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΤΟΠ το υπογεγραμμένο Σύμφωνο Αποδοχής Όρων.

Αποφασίζει

την ένταξη της Πράξης «**ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΡΩΜΑΙΚΟΥ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ ΝΟΜΟΥ ΠΡΕΒΕΖΗΣ**» στον Άξονα Προτεραιότητας 3 «Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης: (ΟΠΣ-ΕΡΓΟΡΑΜΑ)		305547
2.Κωδικός πράξης ΠΔΕ:	2.1.Κωδικός ΣΑ:	E0148
	2.2.Κωδικός πράξης ΣΑ:	2010ΣΕ01480135
3.Δικαιούχος:		ΛΓ΄ ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ & ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
4.Κωδικός Δικαιούχου:		18025080
5.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:		<p>Η παρούσα πράξη, σύμφωνα με τη σχετική μελέτη ωρίμανσης που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Εκπόνηση Μελετών για τις ανάγκες της ΛΓ΄ ΕΠΚΑ» του Μέτρου 3.3 «Μελέτες Ωρίμανσης και Προετοιμασίας» του Ε.Π. Πολιτισμός του Γ΄ ΚΠΣ, προβλέπει την υλοποίηση έργων έρευνας, ανάδειξης και ανάπλασης σε πέντε επιμέρους επιλεγμένες θέσεις του Ρωμαϊκού Υδραγωγείου Νικόπολης, ένα σπουδαίο τεχνικό έργο των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων, που κατασκευάστηκε με σκοπό την υδροδότηση της Νικόπολης από τις πηγές του Αγίου Γεωργίου, στον ποταμό Λούρο. Ο αγωγός ακολουθεί το γεωφυσικό ανάγλυφο σε μήκος μεγαλύτερο των 50 χλμ., διασχίζοντας σχεδόν όλο το ανατολικό, κεντρικό και νότιο τμήμα του σημερινού Νομού Πρέβεζας, στο νότιο άκρο της Ηπείρου. Πρόκειται για ένα σύστημα αποτελούμενο από τον κύριο υδραγωγό, που έχει τη μορφή καμαροσκεπούς αύλακας, επενδυμένης με παχύ υδραυλικό κονίαμα, η οποία άλλοτε είναι υπέργεια, εν μέρει κτιστή και εν μέρει λαξευμένη στο φυσικό βράχο, και άλλοτε υπόγεια, εξ' ολοκλήρου κτιστή μέσα σε χαλαρά εδάφη. Όταν ο αγωγός διέρχεται υπόγεια ασβεστολιθικά εδάφη, εφαρμόζεται η λύση της λαξευμένης σήραγγας, για τον εξαερισμό, τον έλεγχο και τον καθαρισμό της οποίας ανοίγονται σε τακτά διαστήματα κάθετα φρεάτια. Ο αγωγός, προκειμένου να μεταφερθεί σε πεδινές εκτάσεις ή να επιτευχθεί ζεύξη ρεμάτων, χαραδρών, λόφων και ηπιότερων κοιλάδων υποστηρίζεται, σε μεγάλο μήκος, από πεσσοστοιχίες, γέφυρες ή υποτειχίσματα.</p>

Τέλος, για τη διανομή και για να διατηρείται σταθερή η πίεση του νερού, έχουν κατασκευαστεί δεξαμενές σε ποικίλα σημεία, με ιδιαίτερα εντυπωσιακό το συγκρότημα του Νυμφαίου της Νικόπολης, στο ύψος της κεντρικής Δυτικής πύλης των ρωμαϊκών τειχών. Το υδραγωγείο, σύμφωνα με την επικρατούσα έως σήμερα άποψη, κατασκευάστηκε από τον Οκταβιανό Αύγουστο (τέλη 1ου αι. π.Χ – αρχές 1ου αι. μ.Χ), ενώ σύμφωνα με νεώτερους μελετητές θεωρείται πιθανή η κατασκευή του επί Αδριανού, κατά το 2ο αι. μ.Χ. Οι γραπτές πηγές αναφέρουν ότι κατά τον 4ο αι. είχε υποστεί σημαντικές φθορές, ώστε το 362 μ.Χ. ο αυτοκράτορας Ιουλιανός έλαβε μέτρα για τη συντήρηση και επαναλειτουργία του. Το υδραγωγείο πιθανώς έπαυσε οριστικά να λειτουργεί στα μέσα του 5ου αι., με τη συρρίκνωση της πόλης και την ανέγερση των παλαιοχριστιανικών τειχών. Η πρόταση ανάδειξης του μνημείου έχει, ως βασικό στόχο, την αναγωγή του σε μέσο σύνδεσης ενός δικτύου επισκέψιμων αρχαιολογικών χώρων στο Νομό Πρέβεζας, και επιμέρους στόχο την προβολή της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του και τη βελτίωση της αναγνωσιμότητάς του. Για το λόγο αυτό έχουν επιλεχθεί ώστε να αναδειχθούν και να λειτουργήσουν ως οργανωμένοι αρχαιολογικοί χώροι πέντε αντιπροσωπευτικά τμήματα σε όλο το μήκος του μνημείου:

- ΘΕΣΗ 1: Τμήμα αύλακας και οι δύο πεσσοστοιχίες στην περιοχή των πηγών του Αγ. Γεωργίου στο Δήμο Φιλιπιάδας
- ΘΕΣΗ 2: Τμήμα υπόγειας σήραγγας και φρεάτιο ελέγχου στο νοτιοανατολικό τμήμα του Κοκκινόπηλου στο Δήμο Φιλιπιάδας
- ΘΕΣΕΙΣ 3α & 3β: Τμήμα υποτειχίσματος και λαξευμένης στο βράχο αύλακας από τη Στεφάνη έως και τη Σκάλα Λούρου στο Δήμο Λούρου
- ΘΕΣΗ 4: Τμήμα πεσσοστοιχίας στην περιοχή του Ηρώου στον οικισμό Αρχαγγέλου του Δήμου Ζαλόγγου
- ΘΕΣΗ 5: Τμήμα της πεσσοστοιχίας που προσεγγίζει

		<ul style="list-style-type: none"> • εργασίες αντιστήριξης πρανών και κατασκευής αναλημμάτων σε περιοχές με έντονη κλίση (π.χ. Θέση 1) • συντήρηση κονιαμάτων και κινητών ευρημάτων, που θα προκύψουν στο πλαίσιο των προτεινόμενων εργασιών • ειδικές κατασκευές, εφόσον απαιτηθούν, όπως κλίμακες προστατευτικά κιγκλιδώματα, ράμπα <p>Ε. Έρευνα – Τεκμηρίωση - Πληροφόρηση</p> <ul style="list-style-type: none"> • εκπόνηση ειδικών μελετών για την αποκατάσταση τμημάτων του αγωγού, για τη συντήρηση κονιαμάτων, για την κατασκευή αναλημματικού τοίχου στη Θέση 1 (εφόσον απαιτηθούν από την πορεία των εργασιών) • ανασκαφικές έρευνες – αποχρωμάτωσης περιμετρικά και στο εσωτερικό του αγωγού στο σύνολο των θέσεων ανάδειξης, καθώς και σε τμήματα που ενδέχεται να αποκαλυφθούν αρχαιότητες κατά τις προτεινόμενες εργασίες ανάδειξης, όπως στην περιοχή του ελληνιστικού κτιρίου στη Σκάλα Λούρου (Θέση 3β) • τοπογραφικές και σχεδιαστικές αποτυπώσεις • λεπτομερής φωτογραφική τεκμηρίωση καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών • εργαστηριακές αναλύσεις δομικών υλικών • εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με στόχο την κατανόηση του τρόπου κατασκευής και λειτουργίας του ρωμαϊκού υδραγωγείου, παράλληλα με την εικονική περιήγηση και παρουσίαση του συνόλου του μνημείου • διοργάνωση ημερίδας (με την ολοκλήρωση των εργασιών) • έκδοση σύντομου τρίπτυχου φυλλαδίου και εκτενούς αρχαιολογικού οδηγού, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, με τη δημιουργία ψηφιακού υλικού προβολής (CD/DVD). Επιπλέον, προβλέπεται η εκτύπωση φυλλαδίου και σε γλώσσα Braille.
--	--	---

7. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
9401	Μνημεία – Αρχαιολογικοί Χώροι που αναδεικνύονται	Αριθμός	1.00

8. Η χρονική διάρκεια υλοποίησης της πράξης είναι 35.71 (μήνες)

9. Ημερομηνία λήξης προθεσμίας επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η 31.12.2015

10.ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠΟ Ε.Π.
1. Άμεσες Δαπάνες		
1α. Βάσει παραστατικών	i. ποσό χωρίς ΦΠΑ	2,000,000.00
	ii. ΦΠΑ	
1β. Κατ' αποκοπή βάσει μοναδιαίου κόστους		
1γ. Κατ' αποκοπή ποσό		
Σύνολο (1)		2,000,000.00
2. Έμμεσες Δαπάνες		
2α. Βάσει παραστατικών	i. ποσό χωρίς ΦΠΑ	
	ii. ΦΠΑ	
2β. Κατ' αποκοπή βάσει σταθερού ποσοστού επί των αμέσων δαπανών		
Σύνολο (2)		
3. Αγορά εδαφικών εκτάσεων		
ΣΥΝΟΛΑ		2,000,000.00

11. Η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της κοινοτικής συνδρομής ανέρχεται σε 2,000,000.00 €.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ 1^{ης} ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για 1 ^η εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανέρχεται σε 2,000,000.00 και επιμερίζεται ως ακολούθως:	
ΚΩΔ. ΣΑ: Ε0148 Φορέας ΣΑ: 1012700 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	1: Προϋπολογισμός Π/Υ (1): 2,000,000.00 ευρώ. Η πίστωση τρέχοντος έτους 2010 στο Π.Δ.Ε ανέρχεται σε 0.00 ευρώ
ΚΩΔ. Πράξης ΣΑ: 2010ΣΕ01480135	2: Προϋπολογισμός Π/Υ (2): 0.00 ευρώ. Η πίστωση τρέχοντος έτους 2010 στο Π.Δ.Ε ανέρχεται σε 0.00 ευρώ

Γ. ΟΡΟΙ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Οι όροι της απόφασης ένταξης και οι υποχρεώσεις του δικαιούχου περιγράφονται στο **Σύμφωνο Αποδοχής των Όρων της Απόφασης Ένταξης**, το οποίο διαβιβάστηκε στον Δικαιούχο με το υπ' αρ. πρωτ. 2738/3.12.2010 και επεστράφη υπογεγραμμένο στην ΕΥΤΟΠ με το υπ' αρ. πρωτ. 6959/3-12-2010 έγγραφο του Δικαιούχου.

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ &
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ****ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ****Ακριβές Αντίγραφο**

Η Προϊστάμενη της Μονάδας Δ΄

Κ. ΝΤέντε

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

1. Τεχνικό Δελτίο Πράξης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. ΥΠΟΙΑΝ, Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Νίκης 5-7, Αθήνα
2. ΥΠΠΟΤ - Δ/νση Οικονομικών Υποθέσεων ΥΠΠΟΤ
3. ΕΥΔ ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Γ. Γραμματέως
2. ΕΥΤΟΠ: Μονάδες Α, Β, Γ

